

3. Альтернативним рішенням, що посилює позицію бізнес-омбудсмена і забезпечує його більшу незалежність від системи органів виконавчої влади, яку він і має контролювати, може бути створення інституції бізнес-омбудсмена в Україні як складової Антимонопольного комітету України. Це рішення не потребує внесення змін до Конституції України, проте потребує внесення змін до Закону України «Про Антимонопольний комітет України». У такому випадку бізнес-омбудсмен мав би стати одним з державних уповноважених Антимонопольного комітету.

При цьому ефективність та результативність національного бізнес-омбудсмена в Україні може бути забезпечена шляхом:

1) надання йому специфічних владних повноважень, які за неможливості та недоцільності дублювання функцій інших органів виконавчої влади, зводяться до виконання ним функцій щодо реалізації державної регуляторної політики (владні повноваження полягають у можливості непогодження проектів регуляторних актів, що не відповідають принципам регуляторної політики, чи при розгляді яких порушена відповідна процедура і, відповідно, виступати «фільтром» на шляху недоцільних або шкідливих регуляцій, у т.ч. таких, що містять корупційні ризики);

2) надання незалежності інституції бізнес-омбудсмена від системи органів виконавчої влади, що може бути забезпечено заснуванням інституції бізнес-омбудсмена в Україні як уповноваженого Верховної Ради України з питань захисту прав підприємців (або підприємництва), що вимагає прийняття відповідного Закону України та внесення змін до Конституції України.

Література.

1. Меморандум про взаєморозуміння для української Антикорупційної ініціативи / Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247288070.

2. Передумови та пріоритети реформування державної політики розвитку підприємництва в Україні. –К.: НІСД, 2014 – 73 с.

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ: ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ

Кузнецова В. О., студентка

Науковий керівник: Халіна В. Ю., к.е.н., доцент

Харківський національний університет будівництва та архітектури

В сучасних умовах господарювання конкурентоспроможність є необхідною умовою функціонування вітчизняних підприємств. Традиційні напрями покращення конкурентоспроможності не завжди забезпечують отримання очікуваного результату. Обумовлено це тим, що такі складові конкурентоспроможності як ціна, якість, частка ринку є результатом поліпшення не окремих показників, а цілих систем управління діяльністю, які забезпечують їх необхідний рівень. До таких систем відносяться системи якості.

Вимоги до якості визначені Міжнародною організацією зі стандартами, що містяться у міжнародних стандартах якості ISO серії 9000, яка стала базою формування міжнародної системи управління якістю. Відповідність системи управління якістю цим стандартам розглядається як певна гарантія того, що підприємство здатне виконувати вимоги, встановлені в контрактах, та забезпечити стабільну якість продукції. На сьогодні стандарти ISO серії 9000 використовуються в більш ніж вісімдесяти країнах світу; в ряді розвинених країн (США, Німеччині, Франції, Канаді, Великобританії, Швеції, Швейцарії та ін) вони використовуються в якості національних документів. Практика співпраці із закордонними партнерами свідчить, що багато зарубіжних партнерів ставлять обов'язковою умовою наявність на підприємстві системи якості, що відповідає вимогам стандартів ISO 9001-9003. Враховуючи прогресивний характер стандартів ISO, можливість істотного поліпшення якості продукції вітчизняних підприємств, а також регулюючу роль міжнародних стандартів для виходу на зовнішні ринки, рішення про їх впровадження у вітчизняну практику було прийнято ще в січні 1989 року.

Перевагами, які одержує підприємство в результаті впровадження систем якості, є: підвищення іміджу організації; зростання довіри до організації як серйозного та надійного партнера; зростання ступеня задоволення споживачів; забезпечення маркетингових переваг перед конкурентами; підвищення конкурентоспроможності; збільшення частки ринку; збільшення довіри до банків, акціонерів та страхових компаній; зростання корпоративного іміджу і ступеня виконання корпоративних вимог; чітку регламентацію процесів компанії, їх управління та контролю, їх наочності та простежуваності; жорстку регламентацію функцій, повноважень і відповідальності персоналу, поліпшення взаємодії та взаєморозуміння; підвищення ефективності управлінських рішень, що спираються на об'єктивну інформацію про функціонування системи якості; постійне вдосконалення процесів компанії, їх управління та контролю; поліпшення відношення до якості і зростання загальної культури виробництва; підвищення ефективності функціонування підприємства в цілому за рахунок пріоритету методу попередження над методами усунення недоліків.

Отже, впровадження систем менеджменту якості на вітчизняних підприємствах є важливим напрямом підвищення рівня їх конкурентоспроможності. До можливих труднощів, які можуть виникати на початкових етапах впровадження систем можна віднести: невисоку мотивацію середньої ланки персоналу до реалізації поставлених перед ними нових вимог; психологічна складність переходу на методи попередження чи профілактики ситуацій замість традиційного контролю; слабкий контроль за розвитком системи з боку керівництва, що може призвести до незамкненості системи якості.

Для подолання цих труднощів, а також для забезпечення загального управління якістю на вітчизняних підприємствах доцільно звернутися до відомих «Чотирнадцяти принципів управління якістю», які лежать в основі Концепції загального управління якістю Едварда Демінга [1]:

1. Постійне вдосконалення товарів і послуг з метою підвищення їх конкурентоспроможності.

2. Відмова від низької якості у всьому.
3. Відхилення необхідності контролю за основною масою продукції через забезпечення якості продукту безпосередньо на місці виробництва.
4. Зменшення кількості постачальників і встановлення довгострокових партнерських відносин на основі стабільного співробітництва і довіри.
5. Постійне вдосконалення систем виробництва та обслуговування.
6. Організація безперервного навчання.
7. Впровадження сучасних методів керівництва зі зміною акценту від контролю кількісних показників до якісних.
8. Створення на підприємстві атмосфери відкритості і довіри.
9. Усунення бар'єрів між підрозділами підприємства, поділу роботи на «свою» і «чужу». Персонал, який займається пошуком, проектуванням, виробництвом і продажем, повинен працювати як єдина команда.
10. Відмова від гасел і настанов для працівників.
11. Розробка ефективних мотивацій для працівників, які дають змогу працівникам отримувати задоволення від професійної майстерності.
12. Підтримка у співробітників почуття професійної гідності.
13. Проведення на підприємствах програм з навчання і самовдосконалення.
14. Прийняття будь-якої роботи і ідей, корисних для конструктивних перетворень.

Таким чином, на сучасному етапі економічного розвитку України, успішне функціонування діючих та створення нових підприємств, здатних конкурувати на внутрішньому і зовнішньому ринках з провідними світовими виробниками, неможливо без створення відповідних систем управління якістю, що базується на тотальному дотриманні вимог якості у всіх сферах діяльності підприємств, для всіх видів товарів і послуг, а наявність сертифікату системи ISO свідчить про високий рівень систем менеджменту якості на підприємстві.

Література.

1. Нив Генри. Пространство доктора Деминга: Принципы построения устойчивого бизнеса. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2005. – 370 с.

КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ МАЛОГО БІЗНЕСУ ЯК ФОРМИ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Лазаренко О. О., студент

Науковий керівник: Алексеева Т. І., к.е.н., доцент

*Харківський торговельно-економічний інститут Київського національного
торговельно-економічного університету*

Малий бізнес як інституційний сектор економіки давно став домінуючим за чисельністю та обсягами виробництва у провідних країнах світу. Малі підприємства забезпечують гнучкість та стійкість економічної системи, наближують її до потреб конкретних споживачів, і водночас – виконують важливу соціальну роль, надаючи робочі місця та забезпечуючи джерело